Yaka

El **yaka** (o **kiyaka**, o **lyaka**, o **laka**) és una llengua bantu del grup **H**[1] que parlen els yakes que viuen a l'antiga província de Bandundu, a la República Democràtica del Congo i al centre-nord d'Angola, a la zona fronterera amb la RDC. Segons l'ethnologue, el 2000 hi havia 900.000 yakes en els dos països i segons el joshuaproject n'hi ha 1.331.000.[2] El seu codi ISO 639-3 és **yaf**, el seu codi al glottolog és **yaka1269** i el seu codi Guthrie de les llengües bantus és **H.31**.

Yaka	
Altres noms	*Laka*, *Lyaka*, *Kiyaka*
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
900.000 (ethnologue)[1] o 1.331.000 (joshuaproject)[2] principalment a província de Bandundu, a la RDC; centre-nord d'Angola, a la frontera amb la RDC	
Parlat a	Angola, República Democràtica del Congo
Autòcton de	Malanje, Uige i Bandundu Province (en)
Classificació lingüística	
Níger-Congo	
Atlantic-Congo Volta-Congo Benue-Congo Llengües bantoids Llengües bantoids meridionals Llengües bantus Llengües bantus centrals H Llengües yakes(H.31)	
Yaka	
Codis	
ISO 639-3	yaf (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=yaf)
SIL	yaf
Glottolog	yaka1269 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/yaka1269)
Ethnologue.com	yaf (http://www.ethnologue.com/language/yaf)
IETF	yaf

Contingut

Geolingüística i etnolingüística

Família lingüística i relació amb altres llengües

Dialectes

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

Referències

Geolingüística i etnolingüística

Els 700.000 yakes que vivien a la RDC (1.006.000 segons el joshuaproject[2]) ho feien principalment al sud de l'antiga província de Bandundu, concretament als territoris de Popokabaka i de Kasongo Lunda, que correspondrien bàsicament a l'actual província de Kwango.[3]

Els 200.000 yakes d'Angola (325.000 segons el joshuaproject[2]) viuen sobretot a la zona fronterera amb la RDC al centre-nord del país, principalment a l'est de la província d'Uige i a l'extrem nord-oriental de la província de Malanje.[4] Segons el joshuaproject, el municipi principal en el que es parla és Kimbele.[5]

Família lingüística i relació amb altres llengües

El yaka forma part del subgrup de les llengües yakes, que són llengües bantus del grup H. Les altres llengües del mateix subgrup són el lonzo, el ngongo i el pelende.[6] En el glottolog, a més, es considera que el samba i el suku formen part de les llengües yaka-sukus.[7]

Dialectes

El ngoongo és un dialecte del yaka.[1] Les altres llengües yakes són properes.

Sociolingüística, estatus i ús de la llengua

El yaka és una llengua vigorosa (EGIDS 6a): Tot i que no està estandarditzada, és utilitzada per persones de totes les generacions i la seva situació és sostenible.[8] Té diccionari i hi ha traduïts fragments de la bíblia. S'escriu en alfabet llatí.[1]

Referències

1. «Yaka (http://www.ethnologue.com/language/yaf)». ethnologue. [Consulta: 28 gener 2015].
2. «language: Yaka (http://joshuaproject.net/languages/yaf)». joshuaproject. [Consulta: 28 gener 2015].
3. «Mapa lingüístic del sud de la República Democràtica del Congo (http://www.ethnologue.com/map/CD_s)». ethnologue. [Consulta: 27 gener 2015].
4. «Mapa lingüístic d'Angola (http://www.ethnologue.com/map/AO)». ethnologue. [Consulta: 27 gener 2015].
5. «Yaka in Angola (http://joshuaproject.net/people_groups/15953/AO#geography)» (en anglès). joshuaproject. [Consulta: 27 gener 2015].
6. «Yaka (H.31) (http://www.ethnologue.com/subgroups/yaka-h31)». ethnologue. [Consulta: 27 gener 2015].
7. «Yaka (http://glottolog.org/resource/languoid/id/yaka1269)». glottolog. [Consulta: 27 gener 2015].
8. «Yaka in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/yaf)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 27 gener 2015].

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Yaka&oldid=22586984»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 6 gen 2020 a les 14:02.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.